

Ponedjeljak, 14. mart 2005.

Prvo pojavljivanje

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 8:04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja, Idriza Balaja i Lahi Brahimaja.

SUDIJA AGIUS: Hvala, dobro jutro. Gospodine Haradinaj, dobro jutro.

OPTUŽENI HARADINAJ: Dobro jutro.

SUDIJA AGIUS: Pre nego što nastavimo, želim da budem siguran da možete da sledite postupak na svom jeziku, ili na jeziku koji razumete.

OPTUŽENI HARADINAJ: Hvala vam mnogo.

SUDIJA AGIUS: Ja nemam prevod. Molim vas da li možete da ponovite?

OPTUŽENI HARADINAJ: Da. Sve je u redu. Prevod je u redu i čujem vas.

SUDIJA AGIUS: Ukoliko bilo kad u toku ovog postupka ne budete imali prevod, molim vas da mi odmah skrenete pažnju na to. Naravno isto važi i za drugu dvojicu.

OPTUŽENI HARADINAJ: Hvala.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, dobro jutro i vama i isto pitanje za vas: da li možete da pratite postupak na jeziku koji razumete?

OPTUŽENI BALAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Hvala, Izvolite sedite. Gospodine Brahimaj isto pitanje i za vas: da li imate prevod na jeziku koji razumete?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Hvala, izvolite sedite. Molim da se predstavi Tužilaštvo.

TUŽILAC UERTZ-RETZLAFF: Dobro jutro časni Sude. Ja se zovem Hildegard Uertz-Retzlaff i danas zastupam Tužilaštvo. Sa mnom je i referent za predmet Hasan Zounis.

SUDIJA AGIUS: Hvala, dobro jutro vama i vašem timu. A sada molim da se predstavi Odbrana gospodina Haradinaja.

ADVOKAT DIXON: Dobro jutro časni Sude. Moje ime je Rodney Dixon i ja ovde zastupam gospodina Haradinaja.

SUDIJA AGIUS: Da li ste imenovani da ga zastupate u celom postupku ili ste dežurni advokat za ovo prvo pojavljivanje?

ADVOKAT DIXON: Časni Sude, ja sam jedan od odvokata koji je imenovan da ga zastupa u ovom postupku, dakle nisam dežurni advokat. Imenovao me je sekretar.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam i dobro jutro. Molim da se predstavi Odbrana gospodina Balaja.

ADVOKAT GUY-SMITH: Dobro jutro časni Sude. Moje ime je Gregor Guy-Smith i ja sam imenovan kao dežurni advokat u ovom postupku da zastupam gospodina Balaja.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Dobro jutro i vama. Odbrana gospodina Brahimaja.

ADVOKAT HARVEY: Dobro jutro časni Sude. Ja sam Richard Harvey i ja sam kao dežurni akvokat imenovan da u ovoj raspravi zastupam gospodina Brahimaja.

SUDIJA AGIUS: Zahvaljujem i vama želim dobro jutro. Pre nego što nastavimo sa radom, želim da razjasnimo jednu stvar, a to se posebno odnosi na trojicu optuženih: To je da vi u ovom postupku imate pravo da ćutite. Prvo ću da iznesem neke od detalja optužnice. Trojica optuženih Ramush Haradinaj, Idriz Balaj, i Lahi Brahimaj optuženi su na osnovu optužnice broj IT-04-84 koja je potpisana 25. februara ove godine. Tu optužnicu potvrdio je moj kolega sudija Lord Iain Bonomz 4. marta 2005. godine. Optužnica je javno objavljena odlukom istog tog sudije Lorda Bonomza od 10. marta 2005. godine. Pre toga optužnica i propratni materijali, uključujući i nalog za hapšenje bili su pod pečatom. Optuženi Ramush Haradinaj i Lahi Brahimaj predali su se i došli u sedište Tribunala, kao što većina i sama zna i stigli prošle nedelje, tačnije 9. marta 2005. godine. Treći optuženi Idriz Balaj prebačen je u Hag kasnije istog dana. Činjenični navodi koji leže u osnovi ove optužnice su sledeći: ja ću sada kratko da prođem kroz to i zatim ću da objasnim zašto se terete trojica optuženih. U optužnici se tvrdi da je nakon 24. marta 1998. OVK i njene snage pod komandom i kontrolom optuženog Ramusha Haradinaja, počeli sa sistematskom kampanjom da zauzmu kontrolu nad područjem između sela Glođana/ Glogjan i Dečana/Deçan, a pogotovo sela Dubrava/ Dubravë, Rznić/ Rrznij, Ratiš/ Ratishi i Dašinovac/Dashinovec, kako bi se etnički Srbi isterali iz sela u kojima su živeli i da su nastavili sa napadima protiv izbegličkih logora u Jablanic/Jabllanicë, kod Dečana/Deçan. Taj logor bio je meta sličnih napada OVK još od 1997. godine. U optužnici stoji da su snage OVK pod komandom i kontrolom Ramusha Haradinaja, uključujući i *Crne orlove* koji su bili pod direktnom komandom Idriza Balaja, maltretirali, tukli i na druge načine terali srpske civile i Rome/Egipćane iz njihovih sela i ubijali one civile koji su ostali, ili odbili da napuste svoje domove i da su nastavili sa sličnim napadima protiv Srba i Roma, kao i protiv albanskih civila koje su smatrali kolaboracionistima. U optužnici dalje stoji da su mnoge otmice koje su izvršile snage OVK,

da su se one odigrale u zoni Dukađinu/Dukagjini i da je nestalo na desetine ljudi. U optužnici se dalje tvrdi da su snage OVK pod komandom Ramusha Haradinaja, imale punu kontrolu nad operativnom zonom i nisu tolerisale pristup nikakvih drugih albanskih frakcija, koje su se borile protiv Srba, kao što su Oružane snage Republike Kosovo. U optužnici dalje stoji da je u drugoj polovini maja 1998. godine uspostavljen jedan improvizovani zatvorenički centar u zgradi štaba u OVK u Jablanici/Jabllanicë. U optužnici se dalje kaže da je na tom mestu između tog trenutka i avgusta 1998. tamo bilo zatvoreno najmanje 16 ne-boraca koji su tamo bili mučeni i premlaćivani. Jedan od njih je umro, drugi se i dalje vode kao nestali. U optužnici dalje stoji da je otprilike krajem avgusta ili početkom septembra 1998. godine došlo do kontranapada srpskih snaga koje su privremeno povratile područje oko Glođana/Gllogjan. Srpski forenzičari i tim za istragu sproveo je istragu u blizini kanal Radonjičkog/Radoniq jezera na poljoprivrednom dobru *Ekonomija* u Rzniću/Rrznij i na putu ka selu Dašinovac/ Dashinovc. Tamo su identifikovali najmanje 30 leševa, odnosno ostataka leševa. Nekoliko od tih leševa, identifikovani su kao srpski, romski i albanski civili koji su nestali između aprila i septembra u području Dukađina/Dukagjini. U optužnici se dalje navodi da je Ramuush Haradinaj, kao komandant operativne zone Dukađin/Dukagjini, osigurao da snage OVK pod njegovom kontrolom funkcionišu na strukturisan i disciplinovani način, da je imao sveukupnu kontrolu nad planiranjem i organizovanjem operacija i da je uspostavio sistem u kome su pojedinci bili otimani, zlostavljani i ubijani. Time je došlo do sistemskog napada na jedan deo civilnog stanovništva. Optužnica takođe tvrdi, da je isključivši sve druge snage koje su bili rivali OVK, Haradinaj osigurao svoju kontrolu i kontrolu svojih trupa nad tom zonom, i da je napadajući srpske snage u ruralnim područjima svojim trupama dao određene ruke da proganjaju ranjive i izložene delove civilnog stanovništva. U optužnici se dalje tvrdi, da je on koristio svoju kuću kao centar operacija i da je koristio resurse drugih pripadnika porodice Haradinaj kako bi konsolidovao svoju moć i nastavio progon civila. U optužnici dalje stoji da je Haradinaj imenovao i održavao svoje suoptužene na odgovornim položajima i da je prihvatao i ohrabrivao njihovo zločinačko ponašanje na tim položajima. Nadalje se navodi, da je u nekoliko navrata Haradinaj lično naredio, kontrolisao ili nadzirao premlaćivanja osoba koje nisu aktivno učestvovala u neprijateljstvima, a koje su zatvorile njegove snage. U drugim prilikama je u ulozi komandanta svojim prisustvom i prećutnim ili otvorenim odobravanjem takvog kažnjivog ponašanja, podstrekavao i podsticao kriminalno ponašanje pripadnika svojih snaga. U optužnici dalje stoji, da je on kontrolisao dalje zatvaranje, puštanje na slobodu ili lečenje lica koje je OVK držala u njegovoj operativnoj zoni, da je on lično učestvovao u otmicama lica za koje je kasnije utvrđeno da su ubijena i da je najmanje jednom prilikom kao komandant prećutno odobrio pogubljenje zatvorenih lica. U optužnici se dalje tvrdi, da je kao komandant specijalne jedinice *Crni orlovi*, Idriz Balaj tesno saradivao sa Ramushem Haradinajem i pružao direktnu operativnu podršku njegovim aktivnostima. Zatim, da je lično i preko vojnika pod svojom komandom u više navrata vršio otmice, premlaćivanja, sakaćenja, mučenja i ubistva civila i zatvorenih lica koja nisu aktivno učestvovala u neprijateljstvima. Osim toga, u optužnici se tvrdi da je on silovao jednu ženu romske/egipatske nacionalnosti, da je lično odlazio u zatvorenički objekat u Jablanici/Jabllanicë, gde je sakatio i mučio jednog zatvorenika, a svojim prisustvom kao komandant OVK on je prećutno ili otvoreno odobravao progon i kažnjivo ponašanje drugih vojnika OVK koji su bili tamo. U optužnici se dalje tvrdi da je on znao da se funkcionisanje tog objekta zasniva na progonu i kažnjivom ponašanju. U optužnici takođe stoji, da je optuženi Balaj pokušao da spreči pokretanje istrage i da prikrije činjenice o otmicama i ubistvima civila i bacanju njihovih leševa u Radonjičko/ Radoniq jezero. U optužnici se isto

tako tvrdi, da je kao zamenik komandanta operativnog štaba Dukadin/Dukagjini i odgovorni lokalni komandant OVK, optuženi Lahi Brahimaj rukovodio zatvoreničkim objektom OVK u Jablanici/Jabllanicë i da je naređivao i nadzirao prelaćivanje, mučenje i ubijanje tamošnjih zatvorenika, i da je lično izvršio otmicu jednog civila i odveo ga u zarobljenički objekat u Jablanic/Jabllanicë gde su ga u više navrata tukli i da ga je lično odveo iz zatvoreničkog objekta do potencijalnog mesta pogubljenja. To su znači činjenične osnove optužnice. Tužilaštvo tvrdi da ste vi Ramushe Haradinaj, zvani Smajl, rođeni 3. jula 1968. godine u Glođanima/ Glllogjan, a u opštini Dečani/Dečan, da ste u svo vreme na koje se odnosi optužnica, vi bili jedan od komandanata Oslobođilačke vojske Kosova, ili skraćeno OVK, i da ste imali sveukupnu komandu nad snagama OVK, u jednoj od operativnih zona OVK koja se zvala Dukadin/Dukagjini. Tužilaštvo tvrdi da ste vi bili jedan od najviših starešina OVK na Kosovu. Prema navodima Tužilaštva ta operativna zona obuhvatala je opštine Peć/ Pejë, Dečani/Dečan, Đakovica/ Gjakovë, i delove opština Istok/ Istok i Klina/ Klinë. Što se vas tiče gospodine Balaj, vi prema navodima optužnice nosite nadimak Ttojer na vašem jeziku ili poručnik, rođeni ste 23. avgusta 1971. godine u Iglarevu/Gllarevë u opštini Klina/ Klinë na Kosovu. U optužnici se tvrdi da ste sve vreme na koje se ona odnosi vi bili pripadnik OVK i delovali kao komandant specijalne jedinice zvane *Crni orlovi*. Bili ste potčinjeni i direktno odgovarali Ramushu Haradinaju i tesno ste s njim saradivali. Vi gospodine Brahimaj, prema navodima optužnice imate i nadimak Maxhup, odnosno Ciganin. Rođeni ste 26. januara. 1970. godine u Jablanici/Jabllanicë, opština Đakovica/ Gjakovë, a u optužnici se dalje tvrdi da ste vi u bliskom srodstvu sa optuženim Ramushe Haradinajem i da ste svo vreme na koje se odnosi ova optužnica bili pripadnik OVK i imali funkciju zamenika komandanta operativnog štaba Dukadin/Dukagjini, ili osobe za kontakt zone Dukadin/Dukagjini sa Glavnim štabom OVK. U optužnici se dalje tvrdi da ste vi bili stacionirani u Jablanici/Jabllanicë i da ste bili potčinjeni Ramushu Haradinaju, da ste njemu direktno odgovarali i s njim tesno saradivali. Kad dođemo do optužbi za koje se teretite u optužnici, Tužilaštvo tvrdi da je to bio zajednički zločinački poduhvat i da su tri optužena bili priadnici tog poduhvata. Prema navodima optužbe, ovaj zajednički zločinački poduhvat započeo je najkasnije u arilu 1998. a njegova je svrha bila konsolidacija potpune kontrole OVK nad operativnom zonom Dukadin/Dukagjini, napadi i progoni određenih segmenata civilnog stanovništva, konkretno protivpravnim proterivanjem srpskih civila sa tog područja i nasilno opresijom svake stvarne ili pirvidne forme kolaboracije sa Srbima od strane Albanaca ili Roma civila. Ta zločinačka namera obuhvatala je zastrašivanje, otmice, zatvaranje, prelaćivanje, mučenje i ubistva civila. Ramush Haradinaj tereti se u 17 tačaka za zločine protiv čovečnosti, po članu 5. Statuta Tribunala, 20 tačaka kršenja zakona i običaja ratovanja po članu 3. Statuta Tribunala. Druga dvojica optuženih Idriz Balaj i Lahi Brahimaj terete se u 16 tačaka za zločine protiv čovečnosti po članu 5. Statuta i 19 tačaka kršenja zakona i običaja ratovanja po članu 3, Statuta. Prema navodima Tužilaštva sva krivična dela kojima se teretite odigrala su se između 1. marta 1998. i 30. septembra 1998. na teritoriji Kosova u bivšoj Jugoslaviji i bila su usmerena protiv srpskog civilnog stanovništva i onih pripadnika albanskog, romskog ili egipatskog stanovništva u Dečanima/Dečan, Peći/Pejë,Đakovici/ Gjakovë, Istoku/ Istog i Klini/Klinë za koje se smatralo da su kolaboranti ili da ne podržavaju OVK.

Nalogom od 9. marta 2005. godine potpredsednik Tribunala, sudija Fausto Pocar, ovaj predmet je dodelio Pretresnom veću II, kojim ja predsedavam. Dva dana kasnije, 11. marta 2005. ja sam sebe odredio za predraspravni sudiju za potrebe ovog prvog pojavljivanja trojice optuženih.

Sada prelazimo na sledeći deo prvog pojavljivanja ove trojice optuženih po Pravilu 62. Prvilnika o postupku i dokazima ovog Tribunala, a nakon toga prećićemo na najvažniju formalnost ove sednice, o to je formalno čitanje optužbi protiv trojice okrivljenih i njihovo izjašnjavanje o krivici po optužbama.

Gospodine Haradinaj, ustanite molim. Moja dužnost kao predraspravnog sudije je da proverim da li ste vi ovde pravno zastupljeni, osim ukoliko ne želite da se sami branite. Pretpostavljam iz onoga što sam ranije čuo od gospodina Dixona, da vas gospođin Dixon zastupa ne samo na ovoj sednici nego da će on biti i u daljem postupku. Da li ste zadovoljni sa sadašnjom situacijom, odnosno sa pravnim zastupanjem koje imate u ovom trenutku?

OPTUŽENI HARADINAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Hvala, Izvolite sedite. gospodine Balaj, isto pitanje za vas: čuo sam ranije da je gospodin Gregor Guy-Smith rekao da je imenovan kao dežurni akvokat, drugim rečima, da vam je dodeljen da vas zastupa za potrebe ovog prvog pojavljivanja. Želeo bih da dobijem povratnu informaciju od vas o tome i da čujem kako gledate na tu situaciju? Da li ste njome zadovoljni ili želite nešto da kažete u vezi s tim?

OPTUŽENI BALAJ: Za sada je gospodin Gregor Guy-Smith taj koji me zastupa. Videćemo kakvo će to biti ubuduće.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Možete da sednete. Gospodine Brahimaj, isto pitanje za vas. Čuo sam ranije da je gospodin Harvey imenovan za vašeg zastupnika samo za ovo prvo pojavljivanje. Da li ste zadovoljni sadašnjom situacijom ili imate nešto da dodate?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Ja se slažem sa imenovanjem gospodina Harveya.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Možete da sednete. Sada, sledeća stvar koju moramo da uradimo je da ponovo prođemo kroz proceduralnu rutinu tako što ćemo da potvrdimo vaš identitet. Gospodine Haradinaj, molim vas da ustanete. Molim vas recite vaše ime i prezime u zapisnik.

OPTUŽENI HARADINAJ: Ramush Haradinaj.

SUDIJA AGIUS: Na sledeće pitanje koje ću vam postaviti možete da odbijete da odgovorite, jer to može da bude element dokaza ubuduće: Da li imate neki nadimak ili ste poznati pod nekim nadimkom?

OPTUŽENI HARADINAJ: Ne, samo ime Ramush Haradinaj, poznat sam pod tim imenom.

SUDIJA AGIUS: Možete li da nam kažete vaš datum rođenja?

OPTUŽENI HARADINAJ: To je 3. juli 1968.

SUDIJA AGIUS: A gde ste rođeni?

OPTUŽENI HARADINAJ: U selu Glođani/Gllogjan, a u opštini Dečani/Dečan na Kosovu.

SUDIJA AGIUS: Pitaću vas za vašu poslednju adresu, pre nego to ste došli ovde. Ako želite da svoju adresu date na privatnoj sednici, možemo za trenutak da pređemo na privatnu sednicu. Ne mislim da je to nešto što bi javnost trebalo da zna. To je vaš izbor. Vi nam recite šta biste vi radije, vi ili vaš zastupnik, gospodin Dixon. Da li želite da se konsultujete?

ADVOKAT DIXON: Da, molim za trenutak da razgovaram sa gospodinom Haradinajem.

SUDIJA AGIUS: Da.

OPTUŽENI HARADINAJ: Hvala vam na objašnjenju. Više bih voleo da to uradim na privatnoj sednici.

SUDIJA AGIUS: Molim vas da pređemo za trenutak na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA AGIUS: U redu. Ponovo smo na otvorenoj sednici. Šta ste po nacionalnosti?

OPTUŽENI HARADINAJ: Kosovski Albanac.

SUDIJA AGIUS: Da li je vaša porodica obavestena o vašem transferu i pritvoru ovde u Hagu?

OPTUŽENI HARADINAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li želite da ja kao službenik Tribunala bilo koga obavestim o vašem transferu i pritvoru ovde u Tribunalu?

OPTUŽENI HARADINAJ: Ne, nema potrebe za tim. Svi su obavesteni, jer sve je moguće da se uradi.

SUDIJA AGIUS: Hvala, gospodine Haradinaj. Mežete da sednete. gospodine Balaj, isti postupak sa vama. Molim vas recite nam svoje ime i prezime za zapisnik.

OPTUŽENI BALAJ: Idriz Balaj. Rođen 23. avgusta 1971. godine.

SUDIJA AGIUS: Prećićemo na privatnu sednicu za trenutak i gospodin Balaj će nam dati svoju poslednju adresu, pre nego što je došao u Hag.

(privatna sednica)

SUDIJA AGIUS: Šta ste po nacionalnosti?

OPTUŽENI BALAJ: Albanac sa Kosova.

SUDIJA AGIUS: Da li su članovi vaše porodice upoznati s tim da ste prebačeni ovde u Hag i da ste u pritvorskoj jedinici u Ševeningenu?

prevodilac: prevodilac ne može da čuje.

SUDIJA AGIUS: Mislim da treba a govorite glasnije. Da li je mikrofون uključen?

OPTUŽENI BALAJ: Hvala. Hvala.

SUDIJA AGIUS: Hvala na čemu? Da li želite da ja kao službenik Tribunala obavestim bilo koga o vašem prisustvu ovde u Hagu?

OPTUŽENI BALAJ: Ne, hvala vam zbog svega.

SUDIJA AGIUS: Hvala vama. Možete da sednete. Gospodine Brahimaj, ista procedura. Da li možete da mi date svoje puno ime za zapisnik?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da; Lahi Brahimaj.

SUDIJA AGIUS: Da li imate neki nadimak?

ADVOKAT HARVEY: Pre nego što produžite mogu li da se konsultujem sa svojim klijentom?

SUDIJA AGIUS: Da, ja sam hteo da ga u vezi s tim posavetujem.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam.

(Odbrana i optuženi se savetuju)

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam časni Sude.

SUDIJA AGIUS: Postaviću vam pitanje, da li imate nadimak? Imate pravo da ne odgovorite na to pitanje, kao i na bilo koje drugo pitanje. Da li želite da odgovorite na to pitanje?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da, ja se zovem Lahi Brahimaj.

SUDIJA AGIUS: Da li imate neki nadimak? Da li ste poznati pod nekim nadimkom? Nisam dobio prevod. Molim vas da ponovite svoj odgovor.

prevodilac: prevodilac ne može da čuje.

SUDIJA AGIUS: Da li možete da ponovite svoj odgovor?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Ne.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Kad ste rođeni. Datum rođenja?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Rođen sam u selu Jablanica/Jabllanicë, opština Đakovica/Gjakovë, na Kosovu, 26. januara. 1970. goidne.

SUDIJA AGIUS: Šta ste po nacionalnosti?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Albanac sa Kosova.

SUDIJA AGIUS: Da li su članovi vaše porodice obavješteni o vašem transferu u Hag i pritvoru ovde u Hagu?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da li želite da ja kao službenik Tribunala obavestim bilo koga o vašem pritvoru ovde u Hagu?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Ne hvala. Svi znaju za to.

SUDIJA AGIUS: Hvala lepo. Izvolite sedite. Gospodine Haradinaj, gospodine Balaj, gospodine Brahimaj, optužba protiv vas je podignuta i na vašem prvom pojavljivanju ovde, ja sam obavezan da vas obavestim o vašim pravima. Ova prava su utemeljena u našem Statutu i ponovljena u našem Pravilniku o postupcima i dokazima. Želim da budete u celosti upoznati sa tim pravima i stoga ću da zamolim predstavnika sekretarijata da ustane i da vam pročita članove 20. i 21. Statuta ovog Tribunala koji nabrajaju sva vaša prava.

sekretar: Član 20: Početak i vođenje sudskog postupka “1. Pretresno veće mora da obezbedi da suđenje bude pravično i ekspeditivno i da ...

prevodilac: da li bi govornik mogao da uspori?

sekretar: se postupak vodi u skladu s Pravilima o zaštiti žrtava i svedoka. ”

SUDIJA AGIUS: Jedan trenutak, prevodioci bi želeli da usporite malo. Zbog toga vam predlažem da počnete ispočetka, jer su potpuno izgubili tok. Ovo je Statut i pretpostavljam da imate kopije. To su članovi 20. i 21. i molim vas da usporite. Da li je bilo problema ili se odnosi na ono što su prevodioci rekli

ADVOKAT GUY-SMITH: Skretao sam pažnju na ono što su prevodioci rekli, časni Sude.

SUDIJA AGIUS: Mislio sam da je tako. Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vama.

SUDIJA AGIUS: Počnite ponovo.

sekretar: Član 20. “Početak i vođenje sudskog postupka:

1. Pretresno veće mora da osigura da suđenje bude pravično i ekspeditivno i da se postupak vodi u skladu sa Pravilima o postupku i dokazima uz puno poštovanjje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svedoka.

2. Osoba protiv koje je potvrđena optužnica mora na osnovu sudskog naloga ili naloga za hapšenje Međunarodnog Tribunala da bude pritvorena, odmah obavještena o optužbama protiv nje i prebačena u Međunarodni Tribunal.

3. Pretresno veće će pročitati optužnicu, da se uveri da se poštuju prava optuženog i potvrditi da optuženi razume optužnicu i uputiti optuženog da se izjasni o krivici. Pretresno veće će zatim odrediti datum početka suđenja.

4. Pretres je javan, osim ako Pretresno veće ne odluči da zatvori pretres za javnost u skladu sa Pravilima o postupku i dokazima.

Član 21. Prava optuženog:

1. Sve osobe su ravnopravne pred Međunarodnim Tribunalom.

2. Prilikom rešavanja o optužbama protiv njega, optuženi ima pravo na pravično i javno suđenje koje određuje član 22. Statuta.

3. Optuženi se smatra nevinim, dok mu se ne dokaže krivica u skladu sa odredbama ovog Statuta.

4. Prilikom rešavanja o svim optužbama protiv optuženog na osnovu ovog Statuta, optuženom se daju sledeće minimalne garancije za punu jednakost:

(a) Da bude pravovremeno i detaljno obavješten na jeziku koji razume o prirodi i razlozima optužbe protiv njega;

(b) Da ima odgovarajuće vreme i uslove za pripremu odbrane i komunikaciju s pravnim zastupnikom po vlastitom izboru.

(c) Da mu se sudi bez nepotrebnog odgađanja

(d) Da mu se sudi u njegovom prisustvu i da se brani lično ili putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru; da bude informisan, ako nema pravnog zastupnika o ovom pravu; da mu se, kad god to zahtevaju interesi pravde dodeli pravni zastupnik, a da pritom ne snosi troškove odbrane, ako za to nema dovoljno sredstava.

(e) Da ispita, ili da se u njegovo ime ispituju svedoci koji ga terete, kao i da se svedoci odbrane dovedu i ispituju pod istim uslovima kao i svedoci koji ga terete.

(f) Da ima besplatnu pomoć prevodioca, ako ne razume ili ne govori jezik koji se koristi na Međunarodnom Tribunalu.

(g) Da ne bude primoran da svedoči protiv sebe i prizna krivicu”.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Gospodine Brahimaj, molim vas ustanite ponovo. Niste nam dali svoju poslednju adresu pre nego što ste došli ovde u Hag, pa molim da za trenutak pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA AGIUS: Opet smo na otvorenoj sednici. Gospodine Haradinaj molim vas da ustanete. Čuli ste sekretara koji vam je pročitao u celosti članove 20. i 21. Statuta Tribunala kojim se navode vaša prava. To su proceduralna i suštinska prava optuženih pred ovim Međunarodnim Tribunalom. Da li shvatate značaj ovih prava?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

OPTUŽENI HARADINAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste primili optužnicu na svom jeziku?

OPTUŽENI HARADINAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste je pročitali?

OPTUŽENI HARADINAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste upoznati sa sadržajem optužnice i da li razumete tačke optužnice koje vas terete?

OPTUŽENI HARADINAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: U redu možete da sednete zasad. Gospodine Balaj ustanite, molim. Imam ista pitanja za vas. Čuli ste sekretara koji vam je pročitao u celosti članove 20. i 21. Statuta Tribunala kojim se navode vaša prava. To su proceduralna i suštinska prava optuženih pred ovim Međunarodnim Tribunalom. Da li shvatate značaj ovih prava?

OPTUŽENI BALAJ: Da, razumem.

SUDIJA AGIUS: Da li ste primili optužnicu na svom jeziku?

OPTUŽENI BALAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste je pročitali?

OPTUŽENI BALAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste upoznati sa sadržajem optužnice i da li razumete tečke optužnice koje vas terete?

OPTUŽENI BALAJ: Da. Pročitao sam i upoznat sam sa optužnicom.

SUDIJA AGIUS: Hvala gospodine Balaj. Možete da sednete. Gospodine Brahimaj, ista pitanja za vas. Čuli ste sekretara koji vam je pročitao u celosti članove 20. i 21. Statuta Tribunala kojim se navode vaša prava. To su proceduralna i suštinska prava optuženih pred ovim Međunarodnim Tribunalom. Da li shvatate značaj ovih prava?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste primili optužnicu na svom jeziku?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste je pročitali?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Da li ste upoznati sa sadržajem optužnice i da li razumete tačke optužnice koje vas terete?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Znači razumete u potpunosti zbog čega ste optuženi?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Možete da sednete. U skladu sa Pravilnikom o postupku i dokazima, ja bih trebalo da čitam optužnicu u celini osim ako se optuženi ne odreknu tog prava. Ovde su trojica optuženih i ja moram da znam kakav je njihov stav. Prvo se obraćam gospodinu Dixonu.

ADVOKAT DIXON: Hvala časni Sude. U ime gospodina Haradinaja, nema potrebe da se optužnica čita u celini. Mogu da se čitaju samo tačke optužnice kako bi on mogao da se izjasni da nije kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ponovo, nema potrebe da se čita optužnica u celini. Gospodin Balaj može da se izjasni da nije kriv samo po tačkama optužnice u ovom trnutku.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Isto važi za gospodina Brahimaja; on se odriče prava da mu se čita optužnica u celini i spreman je da se izjasni da je kriv po tačkama optužnice.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam, sada sledi . . .

ADVOKAT HARVEY: Izvinjavam se ali u transkriptu piše da je spreman da se izjasni da je kriv, a ja bih želeo da piše da je spreman da se izjasni da nije kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam što ste ukazali na to i u zapisniku treba da piše upravo suprotno od onoga što se pojavilo u transkriptu. Gospodin Harvey je rekao da će se njegov klijent izjasniti da „nije kriv“. Ja onda neću da čitam celu optužnicu, ali ću čitati tačke optužnice jednu po jednu vrlo kratko. Želim da trojici optuženih bude jasno da prema Pravilu 62 (A) (III) imate pravo da se izjasnite da ste krivi, da se izjasnite da niste krivi, ili da ćutite po svakoj tački optužnice danas. U slučaju da se ne izjasnite o krivici, dakle da ćutite, ili biste radije da se ne izjasnite o krivici danas, naš pravilnik vam daje rok od 30 dana, u toku kog možete da se izjasnite o krivici. Ukoliko se ne izjasnie o krivici na kraju tog roka od 30 dana, onda ću ja u vaše ime da se izjasnim da niste krivi. Pretpostavljam da ste svi imali priliku da o tome razgovarate sa vašim zastupnicima, o tome da li ćete se izjašnjavati danas ili ne i kako

ćete da se izjasnite, a ukoliko niste imali priliku obavestite me o tome danas. Vidim da nema nikakve reakcije pa pretpostavljam da ste o tome razgovarali sa svojim zastupnikom.

Gospodine Haradinaj, kao što sam već ranije objasnio, vas tereti više tačaka optužnice nego ostalu dvojicu ko-optuženih. Prva i druga tačka optužnice odnose se samo na vas, pa ću početi sa vama i ograničiti čitanje tačaka optužnice samo na vas, reč je o tačkama 1. i 2.

Reći

ću vam koja je priroda ovih tačaka optužnice, čime vas tereti svaka od ove dve tačke optužnice, a zaim ću da vas pitam kako želite da se izjasnite o ovim tačkama optužnice. A vi molim vas recite, kriv sam, nisam kriv, ili, radije ne bih da se izjasnim. Gospodine Haradinaj, prva tačka optužnice tereti vas za progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Tužilaštvo vas tereti i za ostala nehumana dela prema članu 5 (i) Statuta ovog Tribunala, a to je takođe zločin protiv čovečnosti. Kako se izjašnjavate o ovo prvoj tački optužnice, da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Gospodine sekretaru, na kraju ovog izjašnjavanja ja ću vam tačno reći šta treba da uđe u zapisnik. Hvala vam. Druga tačka optužnice tereti vas za okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja, sankcionisano je članom 3. Statuta Tribunala. Kako se izjašnjavate po drugoj tački optužnice, da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Sada ću zamoliti gospodina Balaja i gospodina Brahimaja da ustanu takođe. Sada ćemo preći na tačku 3. optužnice i čitati sve tačke do kraja. Od tačke 3. do poslednje tačke optužnice sve tačke se odnose na svu trojicu optuženih, tako da ću ja da pročitam tačku optužnice, a onda ću da jednog po jednog pitam kako se izjašnjavate o svakoj od tačaka optužnice. Treća tačka optužnice tereti svu trojicu za progon. Tužilaštvo tvrdi da ste odgovorni za to što ste očinili progon, koji je zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala i alternativno tvrdi se da ste krivično odgovorni za deportaciju, zločin kažnjiv po članu 5 (d) i druga nehumana dela kažnjiva po članu 5 (i) Statuta, a u oba slučaja reč je o zločinima protiv čovečnosti. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po trećoj tački optužnice, da ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate po trećoj tački optužnice, da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate o trećoj tački optužnice.

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Da pređemo sada na četvrtu tačku optužnice koja vas tereti za okrutno postupanje, kršenje zakona i običaja ratovanja, sankcionisano članom 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po četvrtoj tački optužnice, da ste krivi ili da niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate o četvrtoj tački optužnice, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate o četvrtoj tački optužnice, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka pet: progon, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Alternativno, optužnica vas tereti za zatvaranje i druga nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (e) i 5 (i) Statuta, Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački pet?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se vi izjašnjavate.

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se vi izjašnjavate po tački pet?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Tačka šest: okrutno postupanje, kršenje zakona i običaja ratovanja kažnjivo po članu 3. Statuta ovog Tribunala. gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate, krivi ste ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se vi izjašnjavate?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se vi izjašnjavate?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Tačka 7. Progon. Možda vam se čini da se ovo sve ponavlja, međutim činjenice za svaku tačku optužnice su različite. Tačka 7. progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Alternativno, Tužilaštvo vas tereti za ubistvo po članu 5 (a) Statuta, kao zločin protiv čovečnosti. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate o tački sedam?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate po tački sedam?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate po tački sedam?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka osam; kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački osam optužnice, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate po tački osam optužnice, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate po tački osam optužnice, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka devet: progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala, alternativno, Tužilaštvo vas tereti za ubistvo, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački devet, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate po tački devet, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate po tački devet, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tako dolazimo do tačke deset, koja opet tereti za ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate?

OPTUŽENI HARADINAJ: , Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 11. Progon; zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5. (h) Statuta Tribunala. Alternativno, ubistvo kao zločin protiv čovečnosti po članu 5 (a) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po ovoj tački?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj, kako se izjašnjavate po ovoj tački?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj, kako se izjašnjavate po ovoj tački?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Guy-Smith, vi ste nešto želeli da kažete?

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam časnici Sude. U vezi s ovim što je rekao moj klijent došlo je do manjeg problema u redu 18.

SUDIJA AGIUS: A. da, vidim, ovde stoji “apsolutno sam kriv” a treba da stoji “apsolutno nisam kriv”. Molim vas da pratite transkript, jer ja ne mogu ovo da radim i da pratim transkript u isto vreme. Hvala vam što ste ovo приметили. Siguran sam da će na kraju u zapisniku da stoji da se optuženi izjasnio da “nije kriv” a ne da je “kriv”. Tačka 12. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 12?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: tačka 13: progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo i druga nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) i 5 (i) Statuta Tribunala. Kako se izjašnjavate gospodine Haradinaj?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BALAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: tačka 14. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate o tački 14?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 15, progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo i druga nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) i 5 (i) Statuta Tribunala. Kako se izjašnjavate gospodine Haradinaj?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 16. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate o tački 16, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 17. progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo i druga nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) i 5 (i) Statuta Tribunala. Kako se izjašnjavate gospodine Haradinaj?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 18. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate o tački 18, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Tačka 19. progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo i druga nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) i 5 (i) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 19?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 20. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 21. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 21?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 22. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 23. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo, i druga nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) i

5 (i) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 23, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 24. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 24?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 25. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 25, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 26. Ubistvo, kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 26?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 27. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (i) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 27, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 28. Okrutno postupanje. Kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 28?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 29. Okrutno postupanje. Kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 29?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 30. Ubistvo. Kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 30?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 31. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Ubistvo i nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (a) i 5 (i) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 31, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Tačka 32. Ubistvo. Kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 32?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 33. Okrutno postupanje. Kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 33?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 34. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Nehumana dela, zločin protiv čovečnosti kažnjiv po članu 5 (i) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 34, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 35. Progon, zločin protiv čovečnosti, kažnjiv po članu 5 (h) Statuta Tribunala. Silovanje i druga nehumana dela, kažnjivo po članu 5 (h) i 5 (g) i druga nehumana dela po članu 5 (i) Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj kako se izjašnjavate po tački 35, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Tačka 36. Silovanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članovima 2. i 3. Statuta Tribunala. Ja sad neću da ulazim u to da li se vi teretite po članu 2. ili ne. Ja mislim da će kasnije vaši advokati o tome nešto da kažu. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 36?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Poslednja tačka, tačka 37. Okrutno postupanje kršenje zakona i običaja ratovanja, kažnjivo po članu 3. Statuta Tribunala. Gospodine Haradinaj, kako se izjašnjavate po tački 37, da li ste krivi ili niste krivi?

OPTUŽENI HARADINAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Balaj?

OPTUŽENI BALAJ: Apsolutno nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Gospodine Brahimaj?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Nisam kriv.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Izvolite sedite. Molim sekretara da u zapisnik unese da su se trojica optuženih izjasnili da nisu krivi po svim tačkama optužnice. Hvala vam. Gospodine Haradinaj, gospodine Balaj i gospodine Brahimaj, želim da vas obavestim da imate pravo da u bilo kom trenutku u budućnosti promenite svoj iskaz o krivici. Možete da se izjasnite da ste krivi po svim tačkama optužnice, ili samo po nekim tačkama optužnice. Pre nego što nastavimo, želeo bih da skrenem vašu pažnju na jedno od naših pravila, Pravilo 63. Pročitaću ga, tako da znate sadržaj tog pravila budući da neki od vas još nemaju advokata. Pravilo 63, prvi pragraf: "Tužilaštvo neće ispitivati optuženog, uključujući ispitivanje posle prvog pojavljivanja pred Sudom, bez prisustva njegovog branioca, osim ako optuženi nije dobrovoljno i izričito pristao na to da se ispitivanje vrši bez priisustva branioca. Ako optuženi naknadno izrazi želju da branilac bude prisutan, ispitivanje se odmah nakon toga prekida i nastavlja tek kad branilac optuženog bude prisutan. " Drugi paragraf "Ispitivanje, uključujući i odricanje od prava na branioca snima se na audio i video traku u skladu s postupkom navedenim u Pravilu 43. Tužilac na početku ispitivanja upozorava optuženog u skladu s Pravilom 42(A)(III)". Drugim rečima Tužilaštvo mora da vas upozori da imate pravo da ćutite, niko ne može da vas prisili da sami sebe optužujete, i da sve što kažete može da bude korišćeno u dokaznom postupku protiv vas. Gospodine Haradinaj, gospodine Balaj i gospodine Brahimaj, ja ću vrlo brzo nakon ove sednice imenovati predraspravnog sudiju, koji će zakazati Statusnu konferenciju, koja mora da se održi u roku od 120 dana od danas, u skladu sa Pravilom 65 (A) Pravilnika o postupku i dokazima ovog suda. Svrha te Statusne konferencije je dvostruka. Prvo, da se organizuje razmena materijala između strana i da se organizuje priprema suđenja. Drugo, predraspravni sudija će imati priliku da vas lično vidi i da vas pita, da li se sa vama dobro postupa, kao i da vas pita da li imate bilo kakve pritužbe ili zahteve. Kasnije ćete biti obavešteni o tačnom datumu ove Statusne konferencije, kada predraspravni sudija, koga ću ja da imenujem odredi taj datum. Osim toga uputiću sekretara da započne sa pripremanjem za utvrđivanje datuma početka suđenja. Naravno molim vas da ovo ne protumačite tako, da će suđenje početi vrlo skoro. Vi ćete dobiti svo potrebno vreme

pre no što se utvrdi datum početka suđenja, a to će biti utvrđeno što je pre moguće. U međuvremenu, potpisao sam jedan nalog kojim se određuje da ćete vi do daljeg ostati u pritvoru. Želim da vas obavestim da Pravilo 65. Pravidnika o postupku i dokazima, predviđa da vi u svakom trenutku možete da podnesete zahtev za privremeno puštanje na slobodu, koji će biti rešen nakon što se sasluša stav Tužilaštva. Siguran sam da će vaši advokati biti u stanju da vas obaveste o tome. Obraćam se sada svojoj levoj strani, odnosno Tužilaštvu. Želim da vas podsetim da po Pravilu 66(A)(I) Pravidnika o postupku i dokazima vi u roku od 30 dana Odbrani optuženih morate na jeziku koji optuženi razumeju da dostavite sve propratne materijale koji su išli uz optužnicu, kad je Tužilaštvo tražilo potvrdu optužnice. Ukoliko smatrate ili predviđate da će biti nekih problema, molim vas da nas sada o tome obavestite.

TUŽILAC UERTZ-RETZLAFF: Časni Sude, Tužilaštvo je svesno svojih obaveza i ono će ih i poštovati. Naravno, ja sam se raspitala u prevodilačkoj službi, kakva je situacija i moram da kažem da zbog njihovih ograničenih resursa, možda može da bude nekih poteškoća, međutim, sigurna sam da će sve biti na jeziku koji optuženi razumeju.

SUDIJA AGIUS: Naravno tu je još i pitanje dodele advokata. Mi u ovom trenutku ne znamo koliko će vremena biti potrebno da se svakom od optuženih dodele stalni advokati, jer izgleda da je u ovom trenutku samo gospodin Dixon dodeljen kao stalni advokat, pa će možda zbog toga biti potrebno da se taj rok produži, osim ako sami optuženi ne žele da se ti dokumenti dostave njima lično. No to će da reši predraspravni sudija, koga ću ja kasnije da imenujem. Hvala, gospodo. Isto tako želim da podsetim trojicu optuženih i njihove advokate da po Pravilu 72(a) Pravidnika, Odbrana ima rok od 30 dana, u kojem može da podnese eventualne preliminarne podneske i da taj rok počinje da teče od trenutka kada primite sve propratne materijale, koji idu uz optužnicu u skladu sa Pravilom 66. koje sam ranije pominjao. Mislim da to ne moram više i detaljnije da objašnjavam, jer znam da vi to sve znate. Da li Tužilaštvo ima nešto što želi da pokrene u ovom trenutku?

TUŽILAC UERTZ-RETZLAFF: Ne, ništa časni Sude.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Da li Odbrana gospodina Haradinaja, ili sam optuženi želi nešto da da kaže u ovom trenutku?

ADVOKAT DIXON: Hvala časni Sude. Pomenuli ste Pravilo 65. koje reguliše pravo puštanja na slobodu. Mi nećemo danas, na ovoj sednici, da podnesemo zahtev u vezi s tim, međutim želim da vas obavestim da će biti podnet zahtev za privremeno puštanje na slobodu gospodina Haradinaja. Razgovaraću o tome s kolegama iz Tužilaštva, kako bi se to rešilo što je moguće pre. Osnova za ovaj zahtev je to da je njegov slučaj do sad bez presedana, tj. da se osoba na položaju predsednika vlade dobrovoljno predala Ujedinjenim nacijama i Međunarodnom krivičnom sudu, istoga dana kada mu je bila dostavljena optužnica. Prema tome, on je u potpunosti sarađivao i došao ovde u Hag, za svega nekoliko dana. Mi ćemo u našem formalnom podnesku izneti sve osnove, kao i sve potrebne garancije. Ja sam sada samo želeo da skrenem vašu pažnju, budući da će to biti prvi zahtev optuženog i to što je moguće ranije.

SUDIJA AGIUS: Hvala gospodine Dixon. Mi ćemo sačekati taj podnesak i o njemu će rešavati Pretresno veće u punom sastavu. Da li Odbrana gospodina Balaja ili sam optuženi želi nešto da kaže u ovom trenutku?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, dve stvari. Želim da obavestim Sud i Tužilaštvo da sam razgovarao s gospodinom Balajem i obavestio sam ga o njegovom pravu, da mu zastupnik bude prisutan tokom čitavog postupka i koliko sam ja protumačio Pravilnik o postupku i dokazima, s obzirom da sam ja imenovan kao dežurni zastupnik, ja sam taj koji bi trebalo da obavesti bilo koga ko želi da razgovara s mojim klijentom, da to ne može da uradi dok mene ne obavesti, kako bismo mi zajedno procenili da li je to primereno ili ne. Kad je reč o Pravilu 72. ja cenim ono što je časni Sud rekao, no postoje i izvesni problemi s tim. Mogle bi biti potencijalne teškoće i ukoliko ostanem u tom svojstvu, rado ću podneti sve podneske koji budu bili potrebni u toj prvoj fazi, nakon što se završi kompletno objavljivanje dokaznog materijala. Međutim, ukoliko u tom roku do kad treba da se daju podnesci ne bude postojao stalni zastupnik, s obzirom da bi stalni zastupnik bio u boljoj poziciji da razmotri kompletan predmet, onda u takvoj situaciji treba razmotriti davanje podnesaka u tom roku. To nije samo pravno pitanje, već i pitanje strategije.

SUDIJA AGIUS: Ja nisam u poziciji da znam, kada će biti dodeljen zastupnik vašem klijentu. Očigledno, sve će se vrteti oko te činjenice i datuma kada će Tužilaštvo da ispuni svoje obaveze prema Pravilu 66.

ADVOKAT GUY-SMITH: Shvatam časni Sude.

SUDIJA AGIUS: A ako bude potrebe za produženjem roka, nemojte da mislite da će Pretresno veće da postupa nerazumno u odnosu na vaš zahtev, ili bilo kog vašeg naslednika, ako ga bude.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam ponovo.

SUDIJA AGIUS: Sada se obraćam gospodinu Harveyu. Da li vi želite da pokrenete bilo koje pitanje u ime vašeg klijenta ili vaš klijent, u ovoj fazi?

ADVOKAT HARVEY: Ja bih želeo da nagovestim mogućnost zahteva za privremenim puštanjem na slobodu, s obzirom da se moj klijent dobrovoljno predao, u trenutku kad je optužnica obelodanjena. Pored onoga što je rekao gospodin Guy-Smith, ja takođe želim da kažem da sam ja trenutno dežurni zastupnik i sve dok neki drugi zastupnik ne bude dodeljen mom klijentu, ja sam savetovao svom klijentu da ne treba da dozvoli ispitivanje od strane Tužilaštva, ili bilo koga drugog bez mog prisustva, niti bilo ko treba da traži da razgovara s mojim klijentom, a da pre toga mene ne obavesti o takvim namerama.

SUDIJA AGIUS: Hvala lepo. Gospodine Hardinaj, molim vas da ustanete. Vi ste ovde nekoliko dana. Želeo bih da se uverim da se sa vama dobro postupa tokom vašeg boravka u Hagu.

OPTUŽENI HARADINAJ: Sve je u redu. Prema meni se odnose s poštovanjem.

SUDIJA AGIUS: Hvala vam. Da li želite da se na nešto požalite, ili imate bilo kakvih problema, recimo zdravstvenih, s kojima želite da nas upoznate?

OPTUŽENI HARADINAJ: Zdravstvena služba je na najvišem nivou, prema tome ne želim ni na šta posebno da ukažem.

SUDIJA AGIUS: Hvala lepo. Možete da sednete. Gospodine Balaj ponovo želim da se uverim da od vašeg dolaska u Hag se sa vama dobro postupa. To je moje prvo pitanje za vas.

OPTUŽENI BALAJ: Sve je u redu.

SUDIJA AGIUS: Da li ima bilo šta, što želite da mi kažete, da li se žalite na bilo šta, da li imate bilo kakve zahteve, osim da vas pošaljem kući?

OPTUŽENI BALAJ: Ništa u ovom trenutku.

SUDIJA AGIUS: U redu. Hvala, možete da sednete. Gospodine Brahimaj, da li se prema vama dobro odnose od vašeg dolaska u Hag?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Da, sve je u redu.

SUDIJA AGIUS: Da li imate bilo kakve žalbe, napomene ili posebne zahteve koje biste želeli da mi uputite?

OPTUŽENI BRAHIMAJ: Ne.

SUDIJA AGIUS: Hvala. Možete da sednete. Ovim je prvo pojavljivanje optuženih privedeno kraju. Kao što sam već ranije objasnio, sledeće je moje postavljenje predpretresnog sudije i naravno prva Statusna konferencija, koju možete da očekujete u roku od 120 dana od danas. Zahvaljujem svima i želim vam prijatno jutro.

Sednica je završena u 9.37 h

